
Fonden för mänskliga rättigheter är en religiöst och politiskt obunden organisation som startade 1991 och som arbetar för mänskliga rättigheter både internationellt och i Sverige. En av Fondens huvuduppgifter är att öka kunskapen om mänskliga rättigheter via utbildning och information. Fonden skräddarsyr utbildningar, workshops och föreläsningar utifrån behov och utbildar på både engelska och svenska.

Fonden för mänskliga rättigheters yttrande till regeringens skrivelse 2013/14: Biståndspolitisk plattform

Sammanfattning

Fonden för mänskliga rättigheter vill i detta yttrande påtala en avsaknad av specifika skrivningar om FN:s roll, rättighetsperspektivets genomförande och koppling till FN:s normativa roll, en tydligare skrivning kring det svenska civilsamhällets roll samt om de mänskliga rättigheternas odelbarhet. Fonden för mänskliga rättigheter efterfrågar även en lista på de policies som skrivelsen ersätter liksom en utvärdering av implementeringen av dessa policies.

Kommentar till utgångspunkter och bakgrundsanalys och avsaknad av vissa förslag

Fonden för mänskliga rättigheter vill inledningsvis påtala att det skulle ha uppskattats om regeringen till remissen hade bifogat en lista på de policies som skrivelsen ska ersätta för att mer effektivt kunnat göra en bedömning om dessa täcks av de föreslagna skrivningarna. Vi efterfrågar även en utvärdering av implementeringen av de policies som nu utgår och om en sådan inte genomförts vill vi uppmana till detta.

Vi rekommenderar att formuleringen i första meningen i avsnitt 7.1.5 ändras. Den nuvarande formuleringen att det svenska biståndet till största delen fortfarande utgörs av gåvor rimmar illa med det rättighetsperspektiv som ska genomsyra biståndet. En bättre formulering vore att biståndet fortsätter att till stor del vara obundet.

Vi saknar en tydlig skrivning om FN:s roll; dels som svensk mr-biståndspartner och dels som aktör för att främja de mänskliga rättigheterna. Detta skulle kunna föras in under avsnitt 7 alternativt avsnitt 3.2.2 (se även nedan).

Vi ser, kopplat till det ovanstående, även avsaknad av en skrivning gällande rättighetsperspektivets genomförande. I Förändring för frihet¹ (3.2 samt 4.2) görs en tydlig koppling till FN:s normativa roll som vi anser har fallit bort i skrivelsen. Särskilt viktigt är lydelsen att utgångspunkten för ett rättighetsbaserat utvecklingssamarbete är en globalt överenskommen värdegrund som består av FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, de folkrättsligt bindande konventioner som antagits därefter, samt de regionala instrument och skydd för mänskliga rättigheter i Afrika, Europa och Amerika. Detta skulle kunna föras in i avsnitt 3.2.3.

¹ Policy för demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter inom svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014

Fonden för mänskliga rättigheter är en religiöst och politiskt obunden organisation som startade 1991 och som arbetar för mänskliga rättigheter både internationellt och i Sverige. En av Fondens huvuduppgifter är att öka kunskapen om mänskliga rättigheter via utbildning och information. Fonden skräddarsyr utbildningar, workshops och föreläsningar utifrån behov och utbildar på både engelska och svenska.

Under avsnitt 5.1.3 i skrivelsen kommenteras vikten av erfarenhetsutbyte mellan civilsamhällesaktörer i Sverige och i de länder där biståndet verkar, men inte roller eller former för detta. Vi efterfrågar här en tydligare skrivning om det svenska civilsamhällets roll i biståndssamarbetet. Detta kommenterade Fonden för mänskliga rättigheter redan i juni 2012 då vi inkom med kommentarer till Biståndsplattformen.

Utöver detta saknar vi ett förtydligande gällande regeringen intention att leva upp till det man i skrivelsen fastslår om de mänskliga rättigheternas odelbarhet. I Förändring för frihet fastslås att medborgerliga och politiska rättigheter samt ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter är ömsesidigt beroende och att denna länk ska ha ett tydligt genomslag i svenskt utvecklingssamarbete. I den föreliggande skrivelsen poängteras fortfarande odelbarheten, men där medborgerliga och politiska rättigheter lyfts fram som ett rättighetspaket (5.1) omnämns ESK-rättigheterna endast relaterat till specifika områden. Såvitt vi kan se omnämns inte kulturella rättigheter alls utöver i samband med yttrandefrihet. Tolkningen av detta blir i bästa fall att regeringen är otydlig och i sämsta fall att man i praktiken inte ser rättigheterna som odelbara och inte ämnar leva upp till det internationella åtagande man åtagit sig.

Kommentarer till skrivelsen

Fonden för mänskliga rättigheter har sedan starten verkat för att stärka rättighetsperspektivet i biståndssamarbetet. Vi stödjer därmed skrivelsens ansats att biståndet även fortsatt ska utgå från de mänskliga rättigheterna.

Stockholm 12 februari 2014

Jenny Jansson Pearce
Generalsekreterare Fonden för mänskliga rättigheter